

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society
September 2023 | DA

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDER

Leder

Kære læsere

Velkommen tilbage efter sommerferien!

Jeg håber, I har nydt jeres ferie, slappet af og samlet ny energi til de travle måneder, der venter forude. Nu hvor EU går ind i en kritisk fase med vigtige aftaler og lovgivning, der skal færdiggøres, inden Europa-Parlamentets valgkampagne tager fart, vil EØSU tage fat på de presserende spørgsmål på civilsamfundets dagsorden.

Efter en sommer præget af hidtil usete hedeølger, ødelæggende naturbrande og oversvømmelser i EU står det helt klart, at en hurtig indsats er af afgørende betydning. Europa har et stort behov for en omfattende handlingsplan for vand. EØSU arbejder på en tværgående udtalelse for at sikre tilstrækkelig vandfinansiering og -infrastruktur og en passende vandstrategi og dermed adgang til drikkevand for alle. Ligesom den grønne pagt er blevet synonymt med EU's engagement i klimaindsatsen, skal formålet med den nye blå pagt være at omdefinere det globale benchmark for bæredygtig vandforvaltning.

Det er interessant, at EU-borgere allerede for mere end ti år siden opfordrede til en ajourføring af EU's regler om drikkevand. Det europæiske borgerinitiativ (ECI) potentiale er fortsat uudnyttet, og vi må kollektivt forbedre vores lydhørhed over for borgerne. Derfor vil vi på EØSU's plenarforsamling i september lytte til initiativtagerne til borgerinitiativet "Fur Free Europe", som har opnået 1,5 millioner tilhængere fra hele EU. Plenarforsamlingen vil også drøfte en målrettet revision af EU-budgettet, som står over for en uventet krise, der kræver hurtig og effektiv tilpasning for at håndtere de nye presserende prioriteter.

Jeg vil vedblive med at være et talerør for civilsamfundet, og det vil fortsat være et centralt punkt i mit politiske manifest at forstærke de unges stemme. I juli gennemførte EØSU som den første EU-institution EU's ungdomstest – en vigtig milepæl, der understreger mit engagement. Jeg vil gerne takke alle EØSU's medlemmer for deres støtte til at træffe denne afgørende beslutning. Vi går nu endnu længere og er ved at nedsætte en EØSU-ungdomsgruppe og udvælge udtalelser til den første runde af EU's ungdomstest.

I de kommende måneder vil forbindelserne med civilsamfundet uden for vores grænser, navnlig i EU-kandidatlandene, også blive styrket. EØSU har udvidet sine forbindelser med EU's kandidatlande, så de kan blive inddraget i udvalgets daglige arbejde. På EØSU's seneste plenarforsamling blev dette engagement bekræftet, og det kommende civilsamfundsforum for Vestbalkan i Thessaloniki – byen, hvor en fremtid i EU for Vestbalkan blev bekræftet for to årtier siden – tegner lovende.

Samtidig er vi ved at sætte skub i den største demokratiske proces i EU, nemlig valget til Europa-Parlamentet i juni 2024. I den forbindelse vil jeg gerne henlede opmærksomheden på "EurHope"-initiativet og en onlinehøring, som vil sætte dagsordenen vedrørende unge forud for valget. Civilsamfundets støtte til de europæiske borgeres, navnlig de unges, stemme, er afgørende for at opbygge en demokratisk modstandsdygtighed og forme Europas fremtid.

Oliver Röpke

Formand for EØSU

VIGTIGE DATOER

25. september 2023

EU-dagen for økologi - Overrækkelse af EU-priserne for økologi 2023

30. september 2023

EØSU's 14. civilsamfundspris - frist for indsendelse af ansøgninger

25.-26. oktober 2023, Bruxelles

EØSU's plenarforsamling

LIGE TIL SAGEN

Kritiske råstoffer har i nogen tid stået i spidsen for den offentlige debat i Europa. Da covid-19 og nedlukningerne forstyrrede de internationale forsyningskæder, blev EU's industri og politiske beslutningstagere smerteligt bevidste om behovet for at sikre, at EU's forsyning af kritiske råstoffer er sikker med henblik på at gennemføre omstillingen til en kulstoffri økonomi.

Mens EU's medlovgivere forbereder sig på at drøfte og forhandle om EU's lov om råstoffer af kritisk betydning, redegør **Maurizio Mensi** og **Michal Pinter**, ordfører og medordfører for EØSU's udtalelse om lovforslaget, for, hvad der skal til for at sikre, at lovgivningen reelt tjener den europæiske industri.

RETSAKTEN OM KRITISKE RÅSTOFFER: RÅSTOFFER KAN HURTIGT BLIVE KRITISKE

Af Maurizio Mensi og Michal Pinter

Listen over kritiske råstoffer skal forblive fleksibel og revideres hvert andet år for at holde trit med den teknologiske og strategiske udvikling

Manglen på kritiske råstoffer i Europa kan kun håndteres gennem en dristig, omfattende EU-strategi, der kombinerer investeringer, innovation, genbrug, bæredygtighed og forsyningssikkerhed. Kommissionens retsakt om kritiske råstoffer hilses velkommen, da den netop omfatter alt dette. Den bidrager også til at forebygge mulig konkurrenceforvridning og fragmentering af det indre marked.

EU er i dag afhængig af at importere mellem 75 % og 100 % af mange af sine nødvendige råstoffer, hvilket gør Unionen både økonomisk og strategisk sårbar (tænk bare på Kinas nylige eksportforbud for gallium og germanium).

Den stigende interesse i rene teknologier (elkøretøjer, batterier, solcellesystemer, osv.) står bag en stor del af den skarpe stigning i efterspørgslen efter kritiske råstoffer, som man så mellem 2017 og 2022, hvor energisektoren var den største forbruger af litium (med mere end en tredobling af efterspørgslen), cobalt (stigning på 70 %) og nikkel (stigning på 40 %). Det er i denne betragtning klart, at selve EU's økonomiske sikkerhed afhænger af sikkerheden i forsyningen af kritiske råstoffer, da risici i forsyningskæden for kritiske råstoffer påvirker hele økonomien og det indre marked.

EØSU mener, at det første, der bør gøres er at sikre en forudsigelig og stabil lovgivningsramme for at tiltrække investeringer ikke bare i efterforskning efter og udvinding af råstoffer, men også i forarbejdning og genanvendelse (hvor der kan sikres betydelige mængder kobber, litium, nikkel, cobalt og andre ædle mineraler fra brugte batterier, mineaffald osv.).

Derudover er der brug for en fleksibel liste over kritiske råstoffer, som nemt kan tilpasses, og som ajourføres som minimum hvert andet år. Det er nødvendigt, fordi en række andre råstoffer end dem, der er anført som strategiske eller kritiske i den foreslåede retsakt, også kan blive kritiske på mellemlang til lang sigt. Den strategiske betydning af de forskellige råstoffer bør også vurderes på sektorniveau for at afspejle efterspørgslen i de forskellige industrier.

Endelig skal vi sikre bred offentlig støtte. Udvidelsen af udvindings-, forarbejdnings- og genanvendelsesindustrien vil skabe nye arbejdspladser og økonomiske fremskridt. I EU tegner råstofsektoren sig direkte for omkring 350.000 arbejdspladser, og over 30 millioner job i fremstillingsindustrien afhænger af adgangen til mineralske råstoffer. Men offentlighedens accept kan ikke tages for givet. For at sikre EU en bæredygtig forsyning af råstoffer og avancerede materialer er der behov for over 1,2 millioner nye job inden 2030. Det er afgørende at støtte udviklingen af færdigheder i den akademiske verden samt i råstofindustrien og medlemsstaternes offentlige forvaltninger med foranstaltninger for både arbejdstagere i sektoren og offentlige embedsmænd.

Det er også vigtigt at sikre adgang til tilstrækkelige mængder elektricitet, der ikke er baseret på fossile brændstoffer, til konkurrencedygtige priser. EØSU ser gerne en reform af den tilgængelige finansiering, så

der rettes fokus på at støtte markedsføringsfasen og dække driftsomkostningerne frem for at prioritere F&U-fasen for strategiske projekter, som det er tilfældet i dag. Det ville hjælpe EU med at matche ambitionerne i den amerikanske lov om reduktion af inflationen.

Vi bør også støtte markederne for sekundære råstoffer med tiltag til at skabe velfungerende markeder og mindske skrottab. Faktisk er markederne for sekundære råstoffer afgørende for den cirkulære økonomi, og de ville have gavn af mindre regulering og færre økonomiske og tekniske barrierer på de forskellige trin i værdikæden.

EØSU mener, at der bør gives lettere adgang til offentlig støtte, hvis udvindingen baseres på foreløbige økonomiske og miljømæssige undersøgelser, der vurderer de forurenende virkninger. Det er derfor nødvendigt med en koordinering med statsstøttere reglerne. Desuden bør visse af EU's konkurrenceinstrumenter tilpasses for at hjælpe med at nå målene i denne lovgivning og samtidig undgå unødige konkurrencefordrejninger på det indre marked (f.eks. kunne kontrolrammen anvendes mere fleksibelt med hensyn til fusioner, så der ikke kun tages hensyn til målene for den grønne pagt, men også målene for lovgivningen om kritiske råstoffer).

Endelig er der behov for effektive handelsbeskyttelsesforanstaltninger for at beskytte nye europæiske investeringer og sikre, at vi kan konkurrere med andre store aktører. For at diversificere eksterne kilder til kritiske råstoffer bør EU undersøge partnerskaber og samarbejdsaftaler, herunder med EU-kandidatlande, og finansiere projekter om udvikling af efterforskningskampagner i udvalgte nye områder og/eller i byggemodnede tidligere mineområder. Sådanne partnerskaber kunne være betinget af, at kandidatlandene forpligter sig til hurtigere at tilpasse deres miljøpolitikker til EU's regler og standarder.

"ET SPØRGSMÅL TIL..."

Et spørgsmål til...

I vores spalte "Et spørgsmål til..." bad EØSU info ordfører Javier Doz om at tale om de foreslåede nye regler om EU's økonomiske styring.

"Vi bør gå længere end stabilitets- og vækstpagten"

EØSU info: Hvad er EØSU's holdning til Kommissionens forslag om den nye økonomiske styring?

Javier Doz: Kommissionen har fremsat dette forslag i lyset af, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul udløber i januar 2024, og med tanke på de høje underskuds- og gælds niveauer i mange EU-medlemsstater i kølvandet på pandemien. Måske har Kommissionen også gjort sig kritiske overvejelser om de negative konsekvenser af den rigide anvendelse af bestemmelserne i stabilitets- og vækstpagten i forbindelse med den politiske styring af den store økonomiske tilbagegang.

På trods af at begrænsningerne for underskud og gæld (på henholdsvis 3 % og 60 % af BNP) fastholdes, lempes og differentieres metoden og fristerne for at opfylde disse mål – med udgangspunkt i situationen i de enkelte medlemsstater.

Desuden forenkles reglerne, idet vækstraten for de primære nettoudgifter bliver nøgleindikatoren, hvilket betyder, at renteomkostninger på gælden, arbejdsløshedsunderstøttelse og udgifter finansieret af diskretionære foranstaltninger eller EU-midler udelades. Den vigtigste nyskabelse er planerne for finans- og strukturpolitiske tiltag med en tidshorisont på fire til syv år, som de enkelte regeringer skal forhandle med Kommissionen, og hvori der også indgår strukturreformer.

Den 26. april offentliggjorde Kommissionen to forslag til forordning og et forslag til direktiv, hvori man ændrer målene i stabilitets- og vækstpagten om koordinering af de økonomiske politikker og budgetovervågning, proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud og kravene til de budgetmæssige rammer. Efter pres fra den tyske regering blev der indført en række bestemmelser, som var strengere, end hvad der var blevet bebudet i den meddelelse, der blev fremlagt i november. Mere specifikt var der tale om en pligt til at mindske gælden med en årlig rate på 0,5 % af BNP i lande, hvor underskuddet er på mere end 3 %, samt automatisk anvendelse af proceduren i forbindelse med

uforholdsmæssigt store underskud på de lande, som afviger fra den mellemfristede plan.

Selv om EØSU støtter de grundlæggende aspekter af Kommissionens pakke, de differentierede nationale planer for finans- og strukturpolitiske tiltag og den fleksibilitet, der indføres i stabilitets- og vækstpagten, mener udvalget, at man bør holde fast i betingelserne i det oprindelige forslag fra november, og opfordrer til, at der indledes en debat om nødvendigheden af at gå ud over rammen fra 1997.

EØSU mener også, at man blandt andre spørgsmål bør drøfte muligheden for at skabe en "permanent finanspolitisk kapacitet" for EU med henblik på at kunne finansiere en stadig større vifte af "fælles europæiske goder". Desuden mener EØSU, at inddragelse af de nationale parlamenter, de lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundets organisationer i udarbejdelsen af planerne for finans- og strukturpolitiske tiltag vil styrke følelsen af ansvar i de enkelte lande for at opfylde de forpligtelser, som disse planer indeholder.

EØSU finder det nødvendigt at sikre en differentieret behandling af investeringer i planerne for finans- og strukturpolitiske tiltag, navnlig for så vidt angår investeringer i grøn omstilling og forsvar. Desuden bør de sociale og arbejdsmæssige mål styrkes i forbindelse med investeringer og reformer, og metoden for gældsholdbarhedsanalyse bør gennemgås minutløst. Endelig bør regeringerne og uafhængige nationale finansorganer inddrages i fastlæggelsen af "den tekniske udvikling" af gældsreduktionen.

GÆT, HVEM DER ER VORES GÆST.....

Månedens gæst

Denne måneds gæst er den franske journalist **Régis Genté**, der med base i Georgien ser på den spirende konflikt i sit værtsland, mens alles øjne er rettet mod Ukraine.

Régis Genté er freelancejournalist og ekspert i det tidligere USSR. Han har haft base i Tbilisi siden 2008, hvorfra han dækker Rusland, Ukraine, Kaukasus og Centralasien for en række franske medier, herunder RFI, France24 TV og Le Figaro.

Han er også forfatter og medforfatter til adskillige bøger, bl.a. den seneste "Volodymyr Zelensky, dans la tête d'un héros" (Volodymyr Zelenskyj, i hovedet på en helt), 2022; "Futbol, le ballon rond de Staline à Poutine" (Fodbold fra Stalin til Putin), 2018; "Poutine et le Caucase" ("Putin og Kaukasus"), 2014; og "Voyage au pays des Abkhazes" (En rejse til Abkhasernes land), 2012. (dm)

Georgien – endnu en front for Rusland

Udgangen af 2023 bliver et meget risikabelt tidspunkt for Georgien. I december skal Det Europæiske Råd træffe afgørelse om, hvorvidt denne tidligere sovjetrepublik skal tildeles status som "EU-kandidatland".

I juni 2022 nægtede Rådet Georgien denne "status" i modsætning til Ukraine og Moldova på grund af den georgiske regerings åbenlyst fjendtlige – og dermed prorussiske – politik mod vesten. Rådet gav Georgien "et europæisk perspektiv", men stillede som betingelse for en "status som kandidatland", at 12 prioriteter, der blandt andet vedrører et bedre mediemiljø og retsvæsenets uafhængighed, ville blive gennemført.

Landet er netop nu præget af store interne sociopolitiske spændinger på grund af uenighed mellem regeringspartiet Den Georgiske Drøm, der styres af oligarken Bidzina Ivanichvilis (som har skrabet en formue på 4,5 mia. euro til sig i Rusland) og landets 3,7 millioner georgiske borgere. På den ene side står en leder, som har været ved magten siden 2012, og som gradvist har gennemført en politik, der i dag fremstår som prorussisk, og på den anden side, er der en befolkning, hvoraf 81 % ifølge de seneste meningsmålinger ønsker at tilslutte sig EU.

Den spændte situation skyldes også, at Rusland opfattes som manipulerende over for den georgiske regering. Hvordan kan det ellers forklares, at Den Georgiske Drøm har forsøgt at indføre en lov mod "udenlandske agenter" med inspiration fra den russiske lov fra 2012 til stor irritation for den georgiske befolkning, som må konstatere, at denne lov fortsat giver dem mindre chance for at nærme sig EU?

Den russiske magt bistår i øvrigt "Ivanichvili"-regeringen i dennes politik om opbrud med vesten. Mens den georgiske ledelse systematisk undergraver forbindelserne med vestlige partnere (gennem konstante kontroverser med repræsentanter fra EU og USA og propaganda om påståede vestlige hensigter om at åbne endnu en front i Georgien for at svække Rusland), roser Kreml "Ivanichvili"-regeringens beslutninger og tager skridt til at påvirke Georgiens holdninger, f.eks. til genetableringen af direkte flyvninger mellem de to lande (suspenderet siden 2019) og

ophævelsen af visa til georgiske statsborgere, der rejser til den tidligere kolonimagts område.

Denne "cocktail" er sprængfarlig nu få måneder inden Det Europæiske Råds afgørelse, der af mange georgiske borgere opfattes som historisk. En del af befolkningen tilgiver ikke Ivanichvili og hans støtter for at have bragt landet tilbage i en russisk indflydelsessfære. En anden del, måske størsteparten, ønsker at være proeuropæiske, men ved ikke, hvad de skal mene i en situation, hvor regeringskommunikationen er skarpt kritik over for Vesten, og skønner, at man skal passe på med ikke at irritere et Rusland, der er mere aggressivt end nogensinde før. Sikkerhedsrisiciene er meget høje i dette land, som jo var skueplads for starten på magtkampen mellem Moskva og Vesten under krigen mellem Rusland og Georgien i 2008.

Stop aldersdiskrimination: EØSU tilskynder kraftigt EU's medlemsstater til at udvikle en ny strategi for ældre

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har opfordret Kommissionen og medlemsstaterne til at udvikle en ny europæisk strategi for ældre, som bør bevæge sig væk fra den nuværende opfattelse af ældre som en byrde og en omkostning for samfundet. I stedet bør strategien udnytte de ældres sociale, økonomiske og intellektuelle potentiale, hvilket ofte forsømmes.

Da der ikke hidtil har været en samlet politik for ældre og aldring vil dette være den første EU-strategi, der har til formål at beskytte de ældres rettigheder og sikre, at de kan deltage fuldt ud i samfundet og økonomien.

EØSU's opfordringer blev fremlagt i en udtalelse, der blev vedtaget på plenarforsamlingen i juli, hvor der blev afholdt en debat med Kommissionens næstformand med ansvar for demokrati og demografi, Dubravka Šuica, og formanden for AGE Platform Europe, Heidrun Mollenkopf. Der var tale om en sonderende udtalelse på anmodning af det spanske rådsformandskab.

Strategien skal bidrage til at gøre op med aldersdiskriminerende opfattelser, der forstærker forskelsbehandlingen af ældre, hvilket sammen med forskelsbehandling baseret på køn, fortsat står øverst på listen over de mest almindelige former for forskelsbehandling i EU på trods af, at den europæiske befolkning ældes hurtigt. Eurostat anslår, at antallet af personer i EU i alderen 75-84 år vil stige med 56,1 % frem mod 2050, mens antallet af personer i alderen 65-74 år vil stige med 16,6 %.

"EØSU opfordrer klart og utvetydigt Kommissionen til at udarbejde en europæisk strategi for ældre inden udløbet af sin nuværende mandatperiode. Jeg mener, at dette vil være et første skridt, der kan få vidtrækkende virkninger for den europæiske sociale og demografiske politik", sagde ordføreren for udtalelsen, **Miguel Angel Cabra de Luna**.

Kommissionens næstformand Dubravka Šuica udtalte: "Ældre er hverken en udgift eller en byrde. De er et aktiv. Vi kan ikke betragte de demografiske ændringer som et isoleret fænomen. Vi er nødt til at se på, hvordan de indgår i et samspil med megatendenser som den grønne og den digitale omstilling".

"Ældre bør ikke opfattes som modtagere af velfærdsydelse, men som borgere, der har samme ret til et ligeværdigt liv uden forskelsbehandling som alle andre aldersgrupper. Disse rettigheder skal garanteres på alle livets områder", fastslog **Heidrun Mollenkopf**.

Desuden råder de ældre over en betydelig del af velstanden i mange lande, og de har en stor købekraft. Seniormarkedet, der drives af ældre forbrugere, forventes at opleve en betydelig vækst og skønnes at nå op på 5,7 billioner EUR i 2025. For at udnytte dette potentiale har EU brug for effektive strategier, der tager hensyn til den regionale dynamik og de muligheder, som denne økonomi skaber. (II)

Med de første konkrete forslag til en blå pagt sætter EØSU emnet vand på EU's dagsorden

De vigtigste anbefalinger i seks EØSU-udtalelser om vand, der blev vedtaget på udvalgets plenarforsamling i juli, går bl.a. ud på at vedtage en menneskerettighedsbaseret tilgang til vandforvaltning, fremme investeringer, indføre mærkninger baseret på forbrug samt omstrukturere prissætningen. De udgør EØSU's første bølge af forslag til en omfattende EU-vandpolitik som led i initiativet om en blå pagt.

Som svar på de presserende udfordringer på dette område går Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg forrest med et omfattende sæt anbefalinger til en bæredygtig europæisk vandpolitik. Initiativet om en blå pagt er en opfordring til, at man på tværs af Europa slutter op om en fælles tilgang til at [udrydde vandfattigdom](#) og gøre det til en menneskeret at få adgang til sikkert vand og sanitet til en overkommelig pris.

EØSU fremhæver, hvor vigtigt det er at udvikle en [modstandsdygtig vandinfrastruktur og modstandsdygtige distributionsnet](#) for at nå disse mål. Første trin er at vurdere vandinfrastrukturens nuværende tilstand og tilgængeligheden af vand i hver enkelt medlemsstat for at identificere investeringsbehovene og sikre en effektiv vandforvaltning.

Den række anbefalinger, som EØSU har fremsat om [de økonomiske aspekter af en europæisk blå pagt](#), omfatter indførelse af en prissætningsstrategi, der modvirker overforbrug af vand, og forslag til nye måder at finansiere vandpolitikker på. Ifølge udvalgets mening bør EU blive verdens førende inden for vandeffektive teknologier. Det foreslås at integrere vand i alle EU's [industripolitikker](#) for at mindske vandforbruget, fremme genbrug og genanvendelse samt bekæmpe vandforurening. EØSU foreslår, at der anvendes en lignende tilgang inden for [landbruget](#), idet man sikrer, at vanddimensionen indarbejdes fuldt ud i den fælles landbrugspolitik.

I erkendelse af [forbrugernes](#) evne til at skabe forandring ønsker EØSU også at fremme anvendelsen af vandeffektive apparater ved at indføre mærkninger baseret på vandforbrug og en praksis, der bygger på cirkulært vandforbrug, så borgerne selv kan blive en del af løsningen. Forslagene vil blive konsolideret i en række centrale principper og tiltag, der forelægges EU-institutionerne på konferencen *Opfordring til en blå EU-pagt*, der afholdes den 26. oktober 2023. EØSU har til hensigt at gøre vand til en af den næste Kommissions vigtigste prioriteter. (gb)

Fremme af og støtte til mental sundhed kræver en samlet tilgang

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har efterlyst en reform af sundhedssystemerne i hele EU i et forsøg på at sikre en samlet tilgang til mental sundhed set i lyset af det stigende antal problemer med mental sundhed og adfærdsforstyrrelser blandt europæerne, navnlig de unge.

I [en udtalelse](#) udarbejdet på anmodning af det spanske rådsformandskab, som udvalget vedtog på sin plenarforsamling i juli, fremhævede EØSU, at mental sundhedspleje bør fokusere på rettidig forebyggelse, tidlig påvisning og sundhedspleje i nærmiljøet.

"Der er hårdt brug for en reform af sundhedssystemerne i hele EU for at sikre, at de leverer integrerede og planlagte langsigtede interventioner og pleje ikke blot for at helbrede, men også forebygge sygdomme ved

hjælp af tværfaglige teams i stedet for at være organiseret omkring tilfældige plejemodeller", sagde ordføreren for udtalelsen, **Milena Angelova**.

"Vi skal ændre vores system for mental sundhedspleje. Vi har brug for flere specialister og mere støtte til de mennesker, der har behov for denne pleje", sagde medordføreren for udtalelsen, **Ivan Kokalov**.

Unge, børn, kvinder og dårligt stillede grupper, men også personer, der er udsat for langvarig stress, løber en højere risiko for at udvikle en mental lidelse.

Efter covid-19-pandemien er den mentale sundhed blevet yderligere forværret, idet ca. 20 % af europæerne har mentale sundhedsbehov i stort eller moderat omfang. Dette har bl.a. påvirket arbejdslivet og indkomstniveauet. Aktuelle skøn viser, at problemer med mental sundhed og adfærdsforstyrrelser koster EU ca. 4 % af BNP om året.

Psykiske lidelser har også store menneskelige omkostninger og er årsagen til ca. 4 % af dødsfaldene i Europa om året. De er den næstmest almindelige dødsårsag blandt unge.

EØSU roser Kommissionens nye holistiske plan for mental sundhed og opfordrer til, at denne plan hurtigt omsættes til en ordentligt finansieret EU-strategi for mental sundhed. Strategien bør omfatte en tidsplan, definere klare ansvarsområder og inkludere konkrete indikatorer til overvågning af fremskridtene.

EØSU mener, at de mentale sundhedssystemer bør være rettighedsbaserede, personcentrerede og lægge vægt på den enkeltes medbestemmelse og aktive deltagelse i egen helbredelse.

EØSU anbefaler kraftigt, at Kommissionen gør 2024 til det europæiske år for mental sundhed. Dette vil sende et stærkt signal og tilskynde til, at der dannes en stærk alliance med henblik på at forbedre og fremme mental sundhed i hele EU.

EØSU drøfter initiativet "æresmedlemmer i udvidelseslandene", der skal støtte den gradvise integration af EU-kandidatlandene.

EØSU bød repræsentanter fra kandidatlandenes civilsamfundsorganisationer velkommen til udvalgets plenarforsamling i juli og orienterede om initiativet om at udnævne "æresmedlemmer i udvidelseslandene" og indbyde dem til at deltage i det daglige rådgivende arbejde i udvalget

Som et første konkret skridt hen imod dette mål afholdt EØSU en debat på udvalgets plenarforsamling i juli om civilsamfundets betydning i EU's udvidelsesproces. **EØSU's formand Oliver Röpke** har desuden underskrevet et aftalememorandum med Det Regionale Samarbejdsråd (RCC) for at fremme civilsamfundets og de unges strukturerede inddragelse i arbejdet med at fremme fred og velstand i Sydøsteuropa.

Kommissæren med ansvar for naboskabspolitik og udvidelse, **Olivér Várhelyi**, roste EØSU's initiativ om "æresmedlemmer i udvidelseslandene" som et middel til at holde udvidelsespolitikken højt på EU's dagsorden.

Moldovas premierminister, **Dorin Recean**, påpegede, at dette nye initiativ fra EØSU var rettidigt og ville styrke samarbejdet med civilsamfundet i Moldova.

Majlinda Bregu, generalsekretær for RCC, sagde: "I RCC kan vi ikke forestille os at koordinere den regionale indsats vedrørende den udfordrende grønne dagsorden for Vestbalkan uden vores civilsamfundsorganisationers rådgivende forum eller koordinere indsatsen hen imod et regionalt marked, uden at vores handelskamre har en stærk stemme".

Bosko Savkovic fra Serbiens Arbejdsgiverforbund roste det serbiske civilsamfund for at stå frem og tale, bekæmpe udenlandsk desinformation og minde serberne om udsigten til EU-medlemskab.

Oleksandr Yavorskyi fra sammenslutningen af arbejdsgivere i Ukraine, sagde: "Ukraine havde valgt at påbegynde sin rejse for at blive medlem af EU, længe inden krigen startede. Ukraines arbejdsmarkedsparter og civilsamfund har nu brug for den rette uddannelse som hjælp i EU-tiltrædelsesprocessen".

Anisa Subashi, næstformand for Sammenslutningen af Fagforbund i Albanien, understregede fagforeningernes rolle i styrkelsen af den sociale dialog, navnlig i en tid, hvor den albanske regering bestræber sig på at indskrænke civilsamfundets råderum.

Både **Dajana Cvjetkovic**, centret for fremme af civilsamfundet, Bosnien-Hercegovina, og **Daliborka Uljarevic**, administrerende direktør, centret for undervisning i medborgerkundskab i Montenegro, støttede civilsamfundets rolle i udvidelsesprocessen. "Vi er rygraden i vores samfund og giver håb til vores borgere. Vi er EU-institutionernes nærmeste allierede, og dette initiativ vil uddybe vores samarbejde yderligere ", sagde **Daliborka Uljarevic**. (mt)

[Industriplanen for den grønne pagt: EU kan gøre det bedre](#)

Planen for en nettonulindustri mangler en vision for at sikre, at Europas industri forbliver konkurrencedygtig og tiltrækker investeringer.

EØSU mener, at industriplanen for den grønne pagt og forordningen om nettonulindustri generelt er hensigtsmæssige, men at de bør være mere specifikke med, hvilke foranstaltninger der vil blive truffet for at forbedre de geografiske faktorer, styrke de europæiske økonomiers konkurrenceevne og sikre, at EU skiller sig ud i forhold til Unionens systemiske rivaler.

Vi finder det meget kritisabelt, at der skulle en lov om inflationsreduktion (Inflation Reduction Act) i USA til for at anspore EU til handling," sagde **Sandra Parthie**, ordfører for [EØSU's udtalelse om industriplanen for den grønne pagt og forordningen om nettonulindustri](#). "Det havde vi gerne set komme tidligere. Vi havde gerne set EU reagere mere kraftfuldt og med større overbevisning for at vise vores virksomheder og samfund, at vi virkelig ønsker, at Europa bliver ved med at være et industriområde med gode job og gode lønninger for arbejdstagerne."

Den europæiske industri er blevet mindre konkurrencedygtig end dens vigtigste rivaler i de seneste årtier. BNP'et pr. indbygger er i EU faldet fra ca. 70 % af BNP'et pr. indbygger i USA i 2000'erne til under 66 %. USA's og EU's andel af verdens bruttoinvesteringer faldt fra henholdsvis 29 % til 20 % og fra 23 % til 15 % mellem 1999 og 2020.

For at vende denne nedadgående tendens anbefaler EØSU, at der gennemføres en revision for at undersøge, hvordan EU kan kontrollere og forbedre sine værdikæder og undgå uforholdsmæssig stor afhængighed. Udvalget foreslår også, at alle udkast til EU-lovgivning gøres til genstand for en undersøgelse af konkurrenceevnen.

Et af de problemer, som EØSU mener kræver mere handling, er bureaukratiet og den lange behandlingstid. For eksempel tager beslutninger om at tildele projekter finansiel støtte og give adgang til finansiering for

lang tid i forbindelse med offentlig finansiering. EØSU mener, at vi, hvis vi ønsker at forhindre investorer i at drive virksomhed andre steder, har brug for foranstaltninger til at sikre rettidig og tilgængelig finansiering af såvel driftsomkostninger som kapitaludgifter, der dækker alle typer virksomheder, store som små.

Tilladelser er endnu et område, hvor industriplanen for den grønne pagt ikke er up to date. Den fremhæver en række nettonulteknologier, som bør fremskynde udstedelsen af tilladelser og skaffe mere finansiel støtte til projekter, hvilket bevirker, at andre sektorer kommer til at stå over for flere vanskeligheder.

Efter EØSU's opfattelse fokuseres der i industriplanen for den grønne pagt og i forordningen om nettonulindustri for snævert på at fremme grønne teknologier og udvælge "vindere". I stedet bør der tilskyndes til en alsidig industri med en bred vifte af sektorer.

Europa er hjemsted for mange energiintensive tunge industrier og råstofindustrier, der har brug for dekarbonisering, og som ikke er omfattet af industriplanen for den grønne pagt.

En lempelse af EU's statsstøtteregele er en anden potentiel fælde, da dette kan udvide kløften mellem rigere og fattigere medlemsstater, som ikke har det finanspolitiske råderum til at investere i den grønne omstilling og støtte deres førende industrier og husholdninger. Derfor bør der på EU-plan indledes en seriøs debat om en europæisk suverænitetetsfond, der skal yde yderligere finansiering til omstillingen.

Ifølge tal fra Kommissionen er der et betydeligt jobskabespotentiale i nettonulteknologier, idet der er behov for 180.000 arbejdstagere inden for fremstillingen af brint baseret på brændselsceller, 66.000 inden for solcelleproduktion og 800.000 inden for produktion af batterier.

Industriplanen for den grønne pagt støtter udviklingen af grønne færdigheder, men EØSU fastholder, at den bør støtte udviklingen af alle de færdigheder, der er behov for i industrien. Den bør også fremskynde og standardisere arbejdstilladelserne for kvalificerede arbejdstagere, der kommer fra lande uden for EU. (dm)

[EØSU presser på, for at EU skal vælge en sammenhængende tilgang til råstofpolitikker med henblik på at tage hånd om ressourcesikkerheden og den grønne omstilling](#)

I en udtalelse, som blev vedtaget på udvalgets plenarforsamling i juli, opfordrer EØSU indtrængende EU til at anlægge en samlet tilgang til råstofpolitikker. Udvalget foreslår at udvide listerne over kritiske råstoffer, sikre retfærdige priser på energi, forenkle tilladelsesprocedurerne, prioritere genanvendelse og fremme kapacitetsopbygning i EU's råstofpolitikker.

Kina er i øjeblikket dominerende inden for den globale forsyning af kritiske råstoffer, mens mindre end 5 % af verdens mineralske råstoffer produceres i Europa. Efterspørgslen efter råstoffer forventes globalt set at

være steget til det dobbelte i 2060, og det er derfor bydende nødvendigt at handle nu.

Hvis problemerne skal løses, anbefaler EØSU, at man udvider listen over kritiske råstoffer og medtager råstoffer, der er afgørende for grønne og bæredygtige teknologier, og dermed skaber mulighed for målrettede foranstaltninger og investeringer. Udvalget er også fortalere for fair energipriser, økonomisk støtte, forenklede tilladelsesprocedurer og partnerskaber med andre lande med henblik på at forbedre ressourcesikkerheden og skabe fremdrift for EU's grønne omstilling.

EØSU's ordfører for [udtalelsen](#), **Maurizio Mensi**, understregede behovet for at prioritere genvinding og genbrug af råstoffer i affaldslovgivningen som en måde til at reducere afhængigheden af primære kilder og stimulere økonomisk vækst. Udvalget advarer imidlertid om betydningen af at skabe balance mellem behovet for ressourcesikkerhed og miljøhensyn, så man lever op til EU's mål om bæredygtighed.

EØSU's medordfører **Michal Pintér** fremførte, at der er behov for kapacitetsopbygning i udvindingsindustrier i hele EU. I udtalelsen efterlyses der større fokus på udvikling af menneskelig kapital i udvindingsindustrier og omskoling og opkvalificering af den nuværende arbejdsstyrke for at fremme en robust sektor for råstoffer.

Ved at tackle disse aspekter i fællesskab kan EU omstille sig smidigt til en grøn økonomi og lægge grunden til en modstandsdygtig, bæredygtig og globalt konkurrencedygtig råstofsektor. (gb)

[Omstilling til bæredygtig energi i EU's fiskeri- og akvakultursektor: på vej mod klimaneutralitet](#)

I en [udtalelse](#), som er blevet udarbejdet på anmodning af det spanske rådsformandskab, og som blev vedtaget på plenarforsamlingen i juli, bifalder EØSU Kommissionens strategi for energiomstilling i EU's fiskeri- og akvakultursektor. I erkendelse af det presserende behov for at reducere CO₂-emissionerne og fremme bæredygtige, vedvarende og kommercielt levedygtige energialternativer understreger EØSU betydningen af at opnå klimaneutralitet senest i 2050.

EØSU understreger, at fiskerierhvervet spiller en afgørende rolle, når det handler om at afbøde virkningerne af klimaændringerne. Fiskernes produkter er blandt de sundeste animalske proteinkilder og har et minimalt CO₂-fodaftryk, idet emissionerne fra sektoren forventes at udgøre en meget lille del af verdens samlede emissioner i 2023, hvilket understreger industriens relativt lave miljøpåvirkning. Ikke desto mindre opfordrer EØSU indtrængende til, at man fortsat gør en indsats for at øge energieffektiviteten og reducere emissionerne yderligere.

"En dekarbonisering af fiskerisektoren kræver en samlet tilgang, finansielle incitament og anvendelse af nulemissionsenergikilder," sagde ordfører for udtalelsen, **Javier Garat Pérez**. "Vi er nødt til at finde en

balance mellem realisme og ambitioner. Vi har brug for en passende og realistisk tidsplan for dekarbonisering, hvor der tages højde for den teknologiske, logistiske og lovgivningsmæssige udvikling. Omkostningerne ved omstillingen bør ikke belaste arbejdsgiverne og arbejdstagerne i de maritime sektorer eller føre til, at nogen lades i stikken. Det er afgørende for en vellykket energiomstilling at holde dekarboniseringsmålene op imod økonomisk levedygtighed."

EØSU anerkender udfordringerne i forbindelse med udviklingen og den generelle tilgængelighed af alternative og innovative grønne teknologier. EØSU foreslår hybride teknikker som en midlertidig løsning, mens man samtidig udforsker alternativer til fossile brændstoffer. Udvalget bemærker desuden, at enhver ændring af energikilder vil kræve nye fartøjer af en hidtil uset konstruktion og med en større kapacitet om bord ("bruttotonnage") for at kunne rumme de nye maskiner. EØSU opfordrer derfor Kommissionen til at revidere definitionen af "fiskerikapacitet", så det bliver muligt at indføre nye teknologier i forbindelse med energiomstillingen. (ks)

EØSU foreslår, at EU sætter grænser for markedsføring via influencere

Der bør fastsættes regler, som stiller krav til influencere, men også til videodelingsplatforme og sociale netværk

Influencerreklame og -marketing har været en af de hurtigst voksende industrier i det sidste årti. Influencere betragtes af forbrugerne som mere nærværende, mere autentiske og mere pålidelige end traditionel reklame eller berømteders godkendelse, og derfor tiltrækker de flere og flere varemærkeinvesteringer.

Men i modsætning til traditionel reklame, som er underlagt meget strenge regler, udgør influenceromtale et smuthul for så vidt angår pligten til at oplyse, at der er tale om reklame. Det er ikke altid let at genkende influencerindlægs kommercielle karakter, da annoncer står side om side med uafhængigt redaktionelt indhold, der til forveksling

ligner hinanden.

Denne mangel på gennemsigtighed er farlig for forbrugerne i almindelighed og for mindreårige i særdeleshed. Når denne sårbare gruppe udsættes for skjult reklame, kan det potentielt skade deres fysiske, psykologiske, sociale og følelsesmæssige udvikling.

Bør EU gøre noget ved det? "Faktisk har EU allerede indført mekanismer til håndtering af influencere, som er omfattet af lovgivningen om både annoncører og sælgere/forhandlere. Ikke desto mindre er vi af den opfattelse, at det vil være ønskeligt med en samlet tilgang i betragtning af den hurtige stigning i dette fænomen", siger **Bernardo Hernández Bataller**, ordfører for en [EØSU-udtalelse](#) om dette emne.

Udvalget foreslår, at EU fastsætter specifikke forpligtelser for både de ansvarlige for videodelingsplatforme og netværk af sociale medier, hvor influencere opererer, og for indholdsskabere/influencere selv.

Influencere bør:

- på forhånd med et tydeligt mærke gøre opmærksom på, at der er tale om markedsføring
- overholde sektorspecifikke regler, der er udformet til at beskytte forbrugernes og brugernes sundhed og sikkerhed, navnlig når der er tale om mindreårige og andre sårbare grupper
- stilles til ansvar, hvis de ikke gør det tilstrækkeligt klart, hvornår de betales for at godkende eller promovere et produkt eller en tjenesteydelse.

Ansvarlige for platforme og for netværk af sociale medier bør:

- tillige stå til ansvar for det indhold, der offentliggøres af indholdsskabere og de influencere, som de er værter for
- være forpligtede til at fjerne ulovligt indhold og rapportere om ulovlig aktivitet
- bede alle indholdsskabere/influencere, der opererer uden for EU, om tydeligt at oplyse, hvem der er juridisk ansvarlig for deres aktivitet inden for EU og sørge for at have en erhvervsansvarsforsikring, der kan dække i tilfælde af skader forårsaget af ulovlig adfærd

For at beskytte mindreårige bør de ansvarlige for platforme og sociale netværk i samarbejde med influencere:

- sikre, at det er teknisk muligt at udelukke mindreårige brugere fra at kunne se følsomt indhold, som i alle tilfælde bør indeholde mærkningen "forbudt for børn under 18 år", kræve alderskontrol og tillade brug af forældrekontrol
- sikre, at influenceropslag, der er målrettet mindreårige, indeholder ordene "reklame", "kommerciel kommunikation" eller "sponsoreret af", og at modificerede billeder markeres med "retoucheret billede", og produktioner, der er skabt med kunstig intelligens, markeres med "virtuelt billede".

Denne EØSU-udtalelse er udarbejdet til det spanske formandskab for Rådet, som overvejer, om der bør vedtages en særlig forordning og har anmodet Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om at udtale sig om dette spørgsmål. (dm)

EU registrerer det højeste inflationsniveau siden indførelsen af euroen: 96,5 millioner mennesker i risiko for fattigdom

Inflationen i EU er på sit højeste nogensinde siden indførelsen af euroen. I øjeblikket er 96,5 millioner europæere i risiko for fattigdom og social udelukkelse: det er disse mennesker, der er mest berørt af de store prisstigninger på varer og tjenesteydelser, stigende energipriser og tab af købekraft.

Dette er bare nogle af de alarmerende tal i [EØSU's udtalelse](#) af **Felipe Medina Martín**, der blev vedtaget på plenarforsamlingen i juli.

Energikrisen har alvorlig indvirkning på den europæiske økonomi. De høje priser på energi, råstoffer, tjenesteydelser og industrivarer har ført til høj inflation og svækket økonomisk vækst og har lagt de offentlige finanser og virksomheder under stort pres ved at underminere den økonomiske

konkurrenceevne.

For at vende denne tendens påpeger EØSU, at husholdninger og centrale sektorer (landbrugsfødevarer, transport, detailhandel, osv.) bør nyde godt af planer til at reducere virkningerne af de høje energipriser, og opfordrer EU-institutionerne til at indføre kontrolmekanismer. De fremtidige politikker skal være skræddersyede, målrettede og fremtidssikrede og skal især støtte familier med lave indkomster og større vanskeligheder.

Visse nationale priskontroller har vist sig at være de mest hensigtsmæssige foranstaltninger til at afbøde virkningerne af de høje priser på basale varer for familiernes budgetter. For eksempel har den såkaldte "ibiriske undtagelse" for prisfastsættelsessystemet på elmarkedet i Spanien og Portugal gjort det muligt at sætte loft over prisen på gas på elproduktionsanlæg og dermed reducere regningerne drastisk. Den midlertidige nedsættelse af momsatsene på el, fødevarer og brændstoffer, som er blevet indført i visse medlemslande, er endnu et godt eksempel. (mp)

EØSU efterlyser stærkere indskudsgarantier samt øget harmonisering og proportionalitet med henblik på at styrke EU's banksystem

I kølvandet på de seneste bankkriser i USA og sagen om Credit Suisse har EØSU gennemgået Kommissionens forslag om at foretage en revision af rammerne for styring af bankkriser og indskudsforsikring. Sammen med en række andre foranstaltninger opfordrer udvalget til, at man sørger for at beskytte mindre og lokale bankers samt indskyderes og skatteyderes interesser og koordinerer pakken om rammerne for krisestyring og indskudsforsikring med den kommende reform af reglerne om statsstøtte.

Det var den spanske regering, der bad EØSU om at kigge nærmere på spørgsmålet og fremsætte politiske anbefalinger til medlovgiverne og det spanske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union. Hensigten med Kommissionens forslag om at revidere rammerne for krisestyring og indskudsforsikring er at tackle de tilbageværende risici i den europæiske banksektor, komme videre med færdiggørelsen af bankunionen og styrke EU's indre marked af hensyn til indskyderne og skatteyderne.

"EØSU erkender betydningen af at handle hurtigt, være fleksibel og samarbejdsvillig i håndteringen af bankkriser og samtidig beskytte indskyderne og skatteyderne", bemærkede EØSU's ordfører **Giuseppe Guerini**. "Kommissionens forslag er et skridt i retning af at fuldføre bankunionen, hvilket er afgørende for at opnå en fuld konsolidering af EU's finansielle system og mindske markedsfragmenteringen".

I [sin udtalelse](#) understreger EØSU, at harmonisering af indskudsgarantien og evaluering af alternativer til afvikling og likvidation er afgørende for at beskytte indskydernes interesser og bevare det mangfoldige europæiske bankmæssige økosystem. (tk)

Fejring af EØSU's 65-årsdag

I 1957 blev Det Økonomiske og Sociale Udvalg nedsat og tildelt rådgivende beføjelser. Formålet var at formidle det organiserede civilsamfunds synspunkter og bekymringer til EU's beslutningstagende organer gennem udvalgets udtalelser og en bred vifte af andre aktiviteter og dermed bringe EU tættere på borgerne.

Det følgende år – dvs. for 65 år siden – afholdt Det Økonomiske og Sociale Udvalg sin første plenarforsamling. Læs mere om 65-årsdagen her: www.eesc.europa.eu/65.

[2022 i tilbageblik – vores aktivitetsrapport er udkommet!](#)

Hvad har vi lavet det sidste år? Det kan du se i vores aktivitetsrapport for 2022: året i tilbageblik. Hvilke højdepunkter og vigtige temaer bød det forgangne år på?

2022 var præget af dramatiske begivenheder. Den 24. februar indledte Rusland en uprovokeret krig mod Ukraine. I kølvandet på denne aggression har EØSU støttet det ukrainske civilsamfund via en række udtalelser, konferencer og resolutioner. Vi har åbnet vores lokaler for ukrainske civilsamfundsorganisationer, der er aktive i Bruxelles, og givet dem et sikkert sted, hvor de kan fortsætte deres arbejde og holde det ukrainske civilsamfund i live. Med vores civilsamfundspris har vi belønnet initiativer, som hjælper civile, der lider som følge af krigen.

Som reaktion på de stigende energipriser foreslog EØSU en samlet tilgang til energiomstillingen med udgangspunkt i behovet for en ny energimodel og et energiuafhængigt EU. Og selv om EU stadig kæmper med følgerne af covid-19-pandemien, er det vigtigere end nogensinde før at investere i den grønne og den digitale omstilling. Udvalget har derfor også støttet op om gennemførelsen og håndhævelsen af de nationale genopretnings- og resiliensplaner.

Har du fået lyst til at læse mere, kan du downloade brochuren: <https://www.eesc.europa.eu/da/our-work/publications-other-work/publications/2022-year-review>.

NYT FRA GRUPPERNE

Klimadiplomati skal være et flagskib i EU's udenrigspolitik

Stefano Mallia, formand for EØSU's Arbejdsgivergruppe

Skovbrande har raset i adskillige lande i Sydeuropa denne sommer, ødelagt private boliger, hoteller samt badesteder og forvandlet store skovområder til sorte ødemarker, samtidig med at Slovenien er blevet ramt af oversvømmelser. Klimahændelser er ikke et nyt fænomen i Europa, men de er blevet mere voldsomme, både her i Europa og uden for vores verdensdel. Der er ingen tvivl om, at klimaændringerne gør disse fænomener hyppigere og mere ekstreme.

Covid-19-pandemien, krigen i Ukraine og den deraf følgende energikrise har medført, at indsatsen for at bekæmpe klimaændringerne og indlede en reel grøn omstilling i Europa til en vis grad er blevet vanskeliggjort.

Nogle medlemsstater har vedtaget en række foranstaltninger, der reelt forsinker udfasningen af aktiviteter til udvinding af fossile brændstoffer, eller investerer endda i nye aktiviteter på dette område for at imødekomme deres energibehov. En sådan adfærd sender forvirrende signaler, ikke kun til borgerne i Europa, men også til tredjelande, som kan bruge dette til at retfærdiggøre forsinkelser i deres egne omstillingsprocesser. Alt dette kan helt klart bringe dette års COP28-topmøde i fare, hvor det er meningen, at landene skal indgå en aftale om at udfase brugen af CO₂ udledende fossile brændstoffer.

Derfor skal EU fastholde en sammenhængende og konsekvent tilgang til klimapolitikken. Vi skal sætte handling bag ordene! EU har for nylig intensiveret sit klimadiplomati, hvis resultater i høj grad afhænger af EU's interne klimapolitiske beslutninger, men også af en effektiv gennemførelse af den europæiske grønne pagt. På trods af de stadig mere presserende og nye geopolitiske udfordringer, skal EU skaffe sig større indsigt i de geopolitiske aspekter af den europæiske grønne pagt. Dette kræver en opdateret, robust og troværdig strategi, der kan tilpasse EU-klimadiplomati til det aktuelle geopolitiske landskab.

Hvor begynder vi? I EØSU mener vi, at den klimadiplomatiske værktøjskasse bør styrkes med initiativer, der har til formål ikke blot at øge ambitionerne på klimaområdet, men også at dele EU's erfaringer og imødegå klimarelaterede risici.

Vi bør udnytte, at klimadiplomati foregår på flere niveauer, når det skal omsættes i praksis. Som udgangspunkt kan der etableres et netværk for civilsamfundsdiplomati.

Der er ingen tid at spilde, hvis vi vil undgå uoprettelige skader. Klimadiplomati er forebyggende diplomati. Der er derfor helt klart et presserende behov for at opgradere klimadiplomati, så det bliver flagskibet i EU's eksterne forbindelser og udenrigspolitik.

Kollektive overenskomstforhandlinger, demokrati og fremtidens arbejde: emner, der skal drøftes i slutningen af sommeren 2023

Af EØSU's Arbejdstagergruppe

Selv om kollektive overenskomstforhandlinger er en af hjørnestenene i arbejdsmarkedsrelationerne i Europa, er der stor forskel på dem fra én medlemsstat til en anden med varierende grader af dækning og beskyttelse af arbejdstagerne.

Overenskomstforhandlinger indgår i den sociale dialog, som også er en af det spanske rådsformandskabs prioriteter. Arbejdstagergruppen arbejder tæt sammen med den spanske regering om dette spørgsmål, navnlig gennem udtalelserne om [Grønne kollektive forhandlinger](#) og [Demokrati på arbejdspladsen](#) – emner, som vil blive drøftet under [arrangementet på højt plan om den sociale dialog](#) i Santiago de Compostela den 21. og 22. september 2023, der arrangeres af det spanske formandskab.

Arbejdstagergruppen vil drøfte betydningen af social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger den 20. september og forventer desuden at få en bedre forståelse for og skabe klarhed over det komplekse billede af kollektive overenskomstforhandlinger på EU-niveau gennem den undersøgelse, som gruppen er ved at foretage, og som indtil den 8. september er åben for interessetilkendegivelser [her](#).

Lad os beskytte og styrke de unges civilsamfund

Af EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer

I juli arrangerede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs (EØSU) Gruppe af civilsamfundsorganisationer i samarbejde med Unge Europæiske Føderalister (JEF Europe) et ungdomsseminar med titlen "Unge under pres - [beskyttelse af de unges civilsamfund](#)". Seminaret var en opfølgning på tidligere webinarer om unges medborgerskab, som Gruppen af civilsamfundsorganisationer afholdt i 2021 og 2022.

På seminaret blev der under en drøftelse mellem unge og institutionelle repræsentanter, herunder gæstetalerne **Dr. Sergey Lagodinsky** (medlem af Europa-Parlamentet, De Grønne/Den Europæiske Fri Alliance), **Alessia Valentino** (juridisk medarbejder, Kommissionen), og **Christian Moos** (medlem af Gruppen af civilsamfundsorganisationer og ordfører for EØSU's [kommende udtalelse om pakken om forsvar af demokratiet](#)),

gennemgået de tendenser, der gør sig gældende for unges civilsamfundsmæssige råderum i hele Europa, og de specifikke krænkelser af dette, som finder sted.

Arrangementet fremhævede det presserende behov, der er for en koordineret borgerdialog på nationalt og europæisk plan, øget finansiering til ungdomsorganisationer og inklusiv deltagelse af alle unge. Det understregede også behovet for mekanismer til beskyttelse af aktivister, meningsfuld opfølgning på ungdomsdialoger og håndtering af de stigende restriktioner for civilsamfundsorganisationer. På trods af de forskellige perspektiver og erkendelsen af, at der ikke er nogen universalløsning på problemerne på tværs af medlemsstaterne, var alle talere og deltagere enige om, at der er et presserende behov for at beskytte og styrke de unges civilsamfund med henblik på at sikre demokratiernes fortsatte eksistens.

Samtlige konklusioner og anbefalinger fra seminaret kan læses på: <https://europa.eu/!DFFpPj>.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

EU-priser for økologi 2023: EØSU afslører finalisterne

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) er stolt over at kunne præsentere finalisterne inden for hver kategori af anden udgave af **EU's priser for økologi**, der i samarbejde med Kommissionen og flere andre partnere uddeles for at belønne topkvalitet i den europæiske økologiske værdikæde. Vinderne af de forskellige kategorier vil blive offentliggjort på EU-dagen for økologi den 25. september ved en særlig ceremoni med overværelse af EU's landbrugskommissær, Janusz Wojciechowski.

Efterhånden som den økologiske omstilling vinder indpas i hele Europa, er vi vidne til en bred vifte af bemærkelsesværdige initiativer i praksis. Den indledende fase af evalueringen er afsluttet, og efter en detaljeret gennemgang af alle bidragene er vi stolte af at kunne præsentere finalisterne i hver af de tre kategorier:

Finalisterne er i alfabetisk rækkefølge:

1. Bedste økologiske fødevarerforarbejdende SMV

- [Ekološka kmetija Kukenberger](#), Slovenien, forarbejdning af mejeriprodukter.
- [Fürstenhof GmbH](#), Tyskland, forarbejdning af æg og fjerkrækød.
- [The Merry Mill](#), Irland, forarbejder overvejende glutenfri havre og mel.

2. Bedste økologiske fødevareretailhandler

- [Gut Wulkselde GmbH](#), Tyskland, en forretning, der sælger produkter fra egen gård
- [NaturaSì Ariele Conegliano](#), Italien, en forretning, der indgår i netværket NaturaSì.
- [Valle y Vega Cooperative Agroecológica de Granada](#), Spanien, en forretning, der drives af et landbrugskooperativ.

3. Bedste økologiske restaurant/restaurationsvirksomhed

- [Biohotel St. Daniel](#), Slovenien, en restaurant, der udgør en del af et "økohotel".
- [Luftburg - Kolariks Freizeitbetriebe GmbH](#), Østrig, en familievenlig restaurant.
- [Trnulja Country Estate](#), Slovenien, en restaurant på en herregård.

"EØSU har takket være sit netværk af civilsamfundsorganisationer endnu en gang været i stand til at tiltrække ansøgninger af høj kvalitet til disse priser. Disse bemærkelsesværdige projekter omfatter hele den økologiske værdikæde og er et tydeligt bevis på, at der allerede foregår et reelt praktisk skift i retning af mere bæredygtige og retfærdige fødevarer-systemer. Ifølge **Peter Schmidt**, formand for EØSU's Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø (NAT), er det nu bydende nødvendigt, at de politiske beslutningstagere skaber gunstige betingelser, der gør det muligt for disse initiativer at blomstre og efterleves på tværs af forskellige regioner."

Priserne blev lanceret som led i Kommissionens [handlingsplan for udvikling af økologisk produktion](#) med det formål at anerkende topkvalitet i hele den økologiske fødevarer-kæde fra landbruger til restaurant. Den belønner de bedste og mest innovative økologiske aktører, der bidrager til at reducere landbrugets indvirkning på klimaet og miljøet, og hvis indsats vil bidrage til at nå ambitionerne i jord til bord-strategien og biodiversitetsstrategierne.

Du kan finde flere oplysninger om kandidaterne og udvælgelseskriterierne og om priserne generelt på [webstedet for EU-priserne for økologi](#) og på [EØSU's websted](#). (ks)

[EØSU åbner for ansøgninger til civilsamfundsprisen om temaet mental sundhed](#)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har lanceret sin 14. civilsamfundspris, der kan søges af civilsamfundsorganisationer, enkeltpersoner og private virksomheder, som er registreret eller hjemmehørende i Den Europæiske Union.

Ved at vælge **mental sundhed** som dette års tema ønsker EØSU at belønne kreative og innovative almennyttige projekter, der støtter mennesker med mentale sundhedsproblemer og skaber et miljø, der er godt for deres mentale trivsel, hvad enten det er på individuelt plan eller i

form af en kollektiv indsats.

Op til fem prismodtagere vil få del i den samlede præmiesum på 50.000 EUR. **Ansøgningsfristen er den 30. september 2023 kl. 10.00 (Bruxellestid).** Prisoverrækkelsen finder sandsynligvis sted under EØSU's civilsamfundsuge i foråret 2024.

For at komme i betragtning skal initiativerne og projekterne foregå i EU. De skal allerede være gennemført eller stadig være i gang. De indstillede projekter skal vedrøre mindst ét af de temaer, der er anført i [reglerne for EØSU's 14. civilsamfundspris](#), som er offentliggjort på EØSU's [websted](#) om prisen.

Projekterne kan bl.a. fokusere på at forebygge og bekæmpe psykosociale risici på arbejdspladsen og fremme et understøttende arbejdsmiljø. De kan også dække dårligt stillede gruppers og en aldrende befolknings mentale sundhedsbehov eller fremme børns og unges mentale trivsel.

Projekter, der har fokus på lokalsamfundsarbejde såsom at styrke lokalsamfundene, etablere netværk for lokalsamfundets inddragelse og skabe et gunstigt miljø for mental sundhed, kan også komme i betragtning. Fremme af viden om mental sundhed og bekæmpelse af den stigmatisering, der ofte afholder folk fra at søge hjælp, accepteres også som temaer.

EØSU håber, at prisen vil belønne og øge kendskabet til den indsats, som ikkestatslige aktører hidtil har gjort for at hjælpe mennesker, der kæmper med mentale sundhedsproblemer. Prisen har også til formål at fremme igangværende projekter og inspirere til nye og dermed rette lyset mod det bidrag, som disse projekter kan yde til at bremse udbredelsen af denne stille epidemi i EU.

Formålet med EØSU's flagskibsinitiativ civilsamfundsprisen er at skabe opmærksomhed om, hvordan civilsamfundet på fremragende vis bidrager til at skabe en europæisk identitet og et EU-borgerskab samt fremme de fælles værdier, der styrker den europæiske integration. Hvert år sætter prisen fokus på et nyt tema, der er særlig relevant for EU. Tidligere temaer har bl.a. omfattet unge og hjælp til Ukraine, klima og ligestilling mellem kønnene. I 2020 tildelte EØSU en engangspris for civil solidaritet, som var øremærket bekæmpelse af covid-19.

Klik [her](#) for at ansøge. (II)

Redaktør

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Bidragydere til denne udgave

Millie Tsoumani (mt)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Aude François (af)
Thomas Kersten (tk)

Koordinering

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knobloch (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adresse

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EØSU info udkommer ni gange om året i forbindelse med EØSU's plenarforsamlinger. EESC info er tilgængelig på 23 sprog.

EØSU info er ikke en officiel redegørelse for EØSU's arbejde. En sådan gives i EU-Tidende eller i andre af EØSU's udgivelser.

Gengivelse med kildehenvisning (EØSU info) er tilladt (med link til redaktøren).